

sobota, 17.08.2024

Dziś wspomnienie św. Jacka, prezbitera

To założyciel pierwszych na ziemiach Polskich dominikańskich klasztorów w Gdańsku, Chełmie, Elblągu i Toruniu. Święty jest jednym z patronów Polski oraz patronem polskiej prowincji Zakonu Kaznodziejskiego, który w tym roku obchodzi jubileusz 800-lecia powstania. Św. Jacek Odrowąż urodził się w 1183 r. na Śląsku Opolskim, prawdopodobnie w Kamieniu Śląskim. Pochodził z możnego rodu Odrowążów. Nauki początkowe przyszły święty zdobył zapewne w krakowskiej szkole katedralnej, o której poziom dbał wówczas mistrz Wincenty. Po studiach na uniwersytetach w Paryżu i Bolonii w 1221 r. wraz z bł. Czesławem przyjął habit dominikański z rąk św. Dominika w rzymskim klasztorze św. Sabiny. Wkrótce potem założyciel Zakonu Kaznodziejskiego, jak brzmi pełna nazwa dominikanów, wysłał go do Polski. Jak podaje Jan Długosz, do Krakowa dotarli na Wszystkich Świętych 1221 r. Po kilku miesiącach biskup Iwo Odrowąż przekazał zakonnikom kościół Świętej Trójcy, który stał się kolebką polskich dominikanów. Klasztor bardzo szybko się rozwijał, a wielu młodych mężczyzn przyjmowało biały habit. W 1228 r. wyruszył na Ruś, gdzie założył klasztory w Kijowie i Haliczu. Legendy pokazują, że działalność misyjna Jacka na Rusi była zauważalna, a jego kult na tamtych terenach dotrwał do dziś. Najprawdopodobniej w 1232 r. Jacek wyruszył z misją do Prus. Według tradycji, z jego inicjatywy powstały klasztory w Gdańsku, Chełmie, Elblągu, Toruniu, a także w Rydze, Dorpacie i Królewcu. Przez pewien czas przebywał zapewne w Płocku, a w 1238 r. odwiedził Gniezno. Przez ostatnie lata swojego życia mieszkał w klasztorze krakowskim. Jak podaje najstarsza biografia św. Jacka, umarł w uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, 15 sierpnia 1257 r. Jego ciało zostało złożone w dominikańskim kościele Świętej Trójcy w Krakowie. Jacek Odrowąż był siódmym dominikaninem i piątym Polakiem wyniesionym na ołtarze. W 1594 r. kanonizował go papież Klemens VIII. Jego wizerunek, jako jedyne go Polaka, został uwieczniony wśród rzeźb przedstawiających 140 świętych, stojących na kolumnadzie wokół Placu św. Piotra w Rzymie. W 1686 roku papież Innocenty XI ustanowił świętego głównym patronem Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Święty Jacek jest patronem archidiecezji katowickiej i diecezji opolskiej, a także Krakowa, Kijowa i Wrocławia. Jest również patronem polskiej prowincji Zakonu Kaznodziejskiego. Opiece świętego kaznodziei poświęconych jest w Polsce wiele świątyń, a także dwa dominikańskie konwenty - w Warszawie i Rzeszowie. Jednak jego kult jest popularny nie tylko nad Wisłą. We Włoszech Jacek Odrowąż był w XVII wieku jednym z najczęściej malowanych świętych. W ikonografii święty Jacek jest przedstawiany jest w habicie i czarnym płaszczu z kapturem. Jego atrybutami są monstrancja - symbol szczególnego kultu do Eucharystii, posąg Najświętszej Maryi Panny - znak kultu maryjnego oraz księga, która nawiązuje do kaznodziejstwa. W nawiązaniu do legend święty bywa przedstawiany jako ten, który chodzi po wodzie albo gdy ratuje chłopca przed utonięciem. Jacek Odrowąż przyczynił się do rozwoju kultu maryjnego. Obecnie w Polsce są dwie figury nazywane "Matką Bożą Jackową". Jedna z nich znajduje się w Krakowie, druga w Przemyślu. Oba wizerunki zasłynęły licznymi cudami. Z osobą św. Jacka związany jest też istniejący do dziś zwyczaj święcenia kłosów. Według opowiadań, po powrocie z Prus do Krakowa ujrzał on w okolicznych wsiach spustoszenia jakiego dokonał grad. Poruszony łzami rolników modlił się przez całą noc. O wchodzie słońca wieśniacy znaleźli swoje zboże stojące prosto i pełne ziarna. Miejscem stałego kultu św. Jacka, oprócz Krakowa, jest Kamień Śląski, w którym Święty się urodził. Dla mieszkańców okolicznych terenów ten święty jest bardzo bliski. Mówią o nim jako o "naszym Jacośku", a sierpniowy odpust przyciąga do Kamienia tysiące wiernych. Jeszcze na długo przed kanonizacją Jacka, w kościele parafialnym miejscowa ludność modliła się za jego wstawiennictwem. W nawiązaniu do obchodzonej w stołecznym kościele św. Jacka na ul. Freta uroczystości odpustowej od 6 sierpnia na Rynku Nowego Miasta trwa Dominikański Jarmark Świętego Jacka. Jarmark ma charakter charytatywny, a jego głównym organizatorem jest Grupa Charytatywni Freta. Źródło: <https://www.niedziela.pl/artylku/24159/>

<http://swjacek.c0.pl/7374-2/>